

آخرین اقدامات سازمان تعلیم و تربیت کودک در گفت‌وگوی «جوان» با مدیر راهبری و نظارت بر کودکان

«شکوا» سدی مقابل بی در وپیکری مهدهای کودک

«شکوا» برای شکایت از مهدهای کودکی است که بی هیچ مجوز قانونی به صورت قارچ گونه، سر تاسر شهر را قرق کرده‌اند

کلیله خانواده‌ها از ایرادات مهدهای کودک

خانم عباسی که مادر یک کودک پنج ساله است از آثار بدی که مهد کودک فرزندیش بر روح و روان او گذاشته‌است، می‌گوید: «از آنجایی که شاغل بودم کودکم را از سن شیرخواری به مهد کودک نزدیک محل کارم سپردم. بعد از چند جلسه دیدم که به محض رسیدنمان به ساختمان مهد کودک، بسرم بی‌تابی می‌کند با گر به بغل من جدا نمی‌شود. برای همین فهمیدم که یک چیزی در آنجا وجود دارد که او را ترسانده‌است. بعد از پرس و جو، متوجه شدم که هم‌بریان این مهد کودک با پر خاشگروی و تنش، کودکان را دعوا می‌کنند و اصلاً نحوهٔ نگهداری از یک کودک را بلد نیستند. این اشتباه من بود که هیچ تحقیقی نسبت به آن مهد نکردم و بی‌توجه به خوب یا بد بودن آنجا، کودکم را به مربیانش سپردم. حالا بسرم به دلیل خاطره بدی که در ذهنش از مهد کودک باقی مانده، برای رفتن به پیش دبستانی مقاومت می‌کند و می‌گوید که نمی‌خواهد به مدرسه برود.»

خانم حیدرزاده نیز یکی دیگر از والدین است که از تجربه تلخ خود هنگام کودک‌سپاری به مهد می‌گوید:

«سال گذشته دخترم را به مهدکودکی که نزدیکی خانه‌مان بود، بردم و از مربی آنجا خواستم که چند ساعتی را در آنجا بمانم تا ببینم کودکم می‌تواند یا آنجا ارتباط برقرار کند یا نه. قدایی اول همه چیز به خوبی پیش رفت؛ دختر دو ساله‌ام با سه کودک دیگری که هم سن و سالش بودند در اتاق بازی می‌کرد تا اینکه در دو اتاق دیگر که پیش‌دبستانی‌ها در آنجا بودند، باز شد. کلاس آنها تمام شده‌بود و از آنجایی که هنوز کسی دنبال‌شان نیاومده بود که به خانه بروند، آنها را هم به اتاق بازی کودکان خردسال فرستادند!

سرسردی‌های پیش‌دبستانی‌ها به قدری زیاد بود که دخترم و هم‌بازی‌هایش وحشت‌زده شده بودند و به یک گوشه‌ای از اتاق رفتند. متأسفانه رده‌بندی ستی در این مهد وجود نداشت و البته در مهدهای دیگری که اطراف محل زندگی‌مان بود نیز همین مسئله عجیب را دیدم.»

شکایاتنتان را به «شکوا» بپرید
مهرماه ۱۴۰۱ بود که سازمان تعلیم و تربیت کودک،

سامانه‌ی مهدهای کودک و پیش‌دبستانی‌های دارای مجوز از سازمان‌بهبزستی وسازمان مدارس غیردولتی را با پروژه ملی تطبیق آغاز کرد.‌الهام رجبلو،مدیر راهبری و نظارت بر کودکان در تشریح اقدامات این سازمان به «جوان» می‌گوید: «فرایند تطبیق کودکان‌های موجود کشور در سامانه سازمان، آغاز و برای حدود ۲۲هزار کودکستان، پرونده تشکیل شده‌است، در گام بعدی «مؤسسان کودکان» باید مکان، تجهیزات، مدعی و نیروی انسانی را که قرار است خدمات دهند، معرفی کنند تا مورد بررسی قرار گیرند.»

او ادامه می‌دهد: «اگر خانواده‌ای در مورد کودکان و موضوعات مختلف آن مانند شهریه مدیر مربی یا محتوای کودکان و آنچه به کودکان مرتبط است، مطالبه و نقدی داشته‌باشد، می‌تواند از طریق سامانه شکوا مطالب خود را به گوش ناظران و مسئولان برساند

یا دادغه‌مند، پاسخ خود را دریافت کند یا رضایتش جلب نشود، مطالبه مطرح‌شده به سطوح بالاتر رفته تا مورد بررسی قرار گیرد.»

رجبلو درباره نحوه استعلام خانواده‌ها برای مجوز داشتن یا نداشتن یک کودکستان این‌گونه توضیح می‌دهد: «خانواده‌ها پیش از ثبت‌نام فرزند خود در کودکستان می‌توانند در مورد مجوز داشتن یا نداشتن مرکز موردنظرشان از «شکوا» سؤال

بپرسند و این موضوع را پیگیری کنند تا کارشناس منطقه پس از بررسی، مجوز داشتن یا نداشتن را اطلاع دهد.»

او می‌افزاید: «نه‌تنها خانواده‌ها بلکه حتی خود مؤسسانی که مراحل قانونی اخذ مجوز را طی و تحت نظارت سازمان، فعالیت خود را آغاز کرده‌اند نیز در این زمینه مطالبه جدی دارند تا سایر مراکز مجوز اجازه فعالیت نداشته‌باشند. یکی از این مسیرها برای اطلاع دادن و مطالبه کردن حقوق خود از این موضوع، سامانه شکوا است که می‌توانند در آن مراکز غیرمجاز و فاقد مجوز را معرفی کنند تا باارجاع به مراجع ذیربط، قانون برای همه و دراستای حمایت از کودکان اعمال شود.»

■ برخورد قانونی با مهدهای بی مجوز

مدیر راهبری و نظارت بر کودکان در پاسخ به سؤال اینکه آیا اهرم فشاری برای برخورد با مراکز بدون مجوز وجود دارد، می‌گوید: «اولین و مهم‌ترین اهرم، خود خانواده‌ها هستند. پدران و مادرانی که تأیید تک‌تک عناصر یک مجموعه برای آنها مهم است و فقط اولین سؤال‌شان معتبر بودن کودکانستان است که در دل آن تأییدیه‌های مختلف و از همه مهم‌تر قبول مسؤلیت حقوقی مرکز توسط مؤسس است که همه اینها ذیل مجوز داشتن شکل می‌گیرد. بنابراین اگر مطالبه و شکایتی نیز باشد، قانوناً فقط شامل همین مراکز دارای مجوز و تحت نظارت است. نکته دیگر اینکه کودکانستان‌ها مانند مدارس در آموزش مجوز و پروورش کدهای کنکای مرکز و کسد نواوموز و گواهی پایان دوره خواهند داشت که این فقط شامل مراکز دارای مجوز از سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک است. همچنین با توجه به قانون تسهیل کسب و کار، پیش‌نیاز هر فعالیت با خدمت‌رسانی داشتن مجوز از مرجع آن است. از آنجایی که امکان دریافت مجوز فراهم شده‌است، هر فردی که از آن تخلف کند و در زمان اعلامی به هر گاه ملی مجوزها برای اخذ مجوز اقدام نکند، خلف کرده‌است و طبق ضوابط و قوانین با او برخورد خواهد شد.»

او در پایان می‌گوید: «هر فردی که مجوز فعالیت را از سازمان تعلیم و تربیت کودک دریافت کند، ملزم می‌شود تا طبق ضوابط و مقررات آنجا عمل کند. اگر مجوز داشته‌اند اما در حین فعالیت تخلف کنند، باید یک پرونده تشکیل شود تا با پیگیری‌های مراجع ذیربط، این تخلف‌ها برطرف شود. اگر تخلف‌ها تکرار شود، مجوز آنها منقضی می‌گردد.»

مدیریت بیماران و همراهان آنها به عهده وزارت بهداشت است و نه به عهده هیچ سازمان یا نهاد دیگری است. ولی وقتی که در کشور یک نهادی وظیفه خود را به درستی انجام نمی‌دهد، نهادهای خدماتی دیگر تکلیف ناخواسته پیدا می‌کنند و موظف می‌شوند

داشتم یک تعداد ضابط قضایی به شهرداری تهران داده شود تا ما خودمان طرح جمع‌آوری را انجام دهیم، ولی متأسفانه موقت نشد. حالا آیا این کاری که ما کردیم نهاد دیگری است، ولی وقتی که در کشور یک نهادی وظیفه خود را به درستی انجام نمی‌دهد، نهادهای خدماتی دیگر تکلیف ناخواسته پیدا می‌کنند و موظف می‌شوند

بالاخره من جواب خودم را نگرفتم. شما سال ۱۴۰۰ گفته بودید که ما همراه بیماری را که در جادر نخواهد بخوابد، نخواهیم داشت، ولی هنوز این اتفاق نیفتاده الان هم که می‌فرمایید بیمارستان‌ها را موظف کنیم تا همراه‌سرا بسازند، چطور قرار است این الزام را برای آنها انجام دهیم، چون بیمارستان طبیعتاً دنبال کم‌کردن هزینه‌های خوداست.

درست است. با توجه به اینکه در مورد برخی از آسیب‌های اجتماعی، آقای دکتر زاکانی به عنوان نماینده ویژه آقای رئیس‌جمهور مشخص شده‌اند، این‌ساله بعد از ایام فولین، اولین جلسه قرارگاه اجتماعی را با حضور نماینده آقای رئیس‌جمهور خواهیم داشت. البته تا الان ۳۴ جلسه قرارگاه اجتماعی به حضور دکتر زاکانی داشته‌ایم. اما جلسه‌ی پنجم که تشکیل شده‌با حضور نماینده ویژه رئیس‌جمهور در برخی از آسیب‌های اجتماعی در کلانشهر تهران است و اینجا آن اختیار ریاست محترم جمهور را هم داریم که بتوانیم سؤال و وظایف را از دوستان مطالبه کنیم و به سمتی ببریم که ضمن اینکه خواش می‌کنیم، کمک می‌کنیم، خودمان ورود می‌کنیم و خودمان بخش عمده‌ای را بار را حتماً برخواهیم داشت. از طرفی، نماینده ویژه رئیس‌جمهور هم دارد سؤال، مطالبه و پیگیری می‌کند. امیدوارم با این روند، رویکرد و اختیاری که از طرف ریاست محترم جمهوری و اگذار شده‌است بتوانیم در قسه مطالبه‌گری البته سؤال شما می‌کنید چه کسی باید اینها را مکلف کند یا فقط قانونی‌تری مطالبه کنیم.

در پایان اصلاً آماری دارید که بیمارستان‌های بزرگ سا چندتا همراه بیمار غیرومی‌دارند و نیاز به چه تعداد ظرفیت همراه‌سرا وجود دارد؟

نه، این آمار را ما نداریم و این آماری است که وزارت بهداشت دارد، منتها معمولاً در اوج مراجعه به پزشکان ۱۵ تا ۲۰ خانواده پشت در بیمارستان‌ها هستند.

وسط قطاری شلوغ، توجهش به مادری جلب شد که دختر خردسالش را روی زانو نشانده‌بود و با هم کتاب می‌خواندند؛

انگار نه‌انگار میان چنین هیاهویی هستند!

از مادر اجازه خواست عکسی بگیرد. اجازه داد. عکسش را که گرفت، پرسید: چطور فرزندت را متقاعد کردی که جای بازی با گوشی یا تبلت، وقتش را با کتاب بگذراند؟

پاسخی داد پخته و سنجیده…

– بچه‌ها به ما گوش نمی‌دهند. از ما تقلید می‌کنند!

حرفی که عصاره تعلیم همه دانشکده‌های تربیتی است. در تعلیم و تربیت، آنچه کار را پیش می‌برد، رفتار است. گفتار نیست. شگفت آنکه کسی گفت صدای رفتارت جوری بلند است که صدای گفتارت را نمی‌شنوم!

می‌دانید چرا کودکان به مادرها شبیه‌ترند تا پدرها؟ چون از مادرها می‌بینند و از پدرها می‌شنوند.

پس هیچ آدمی را سرزنش نکنید؛ شاید سایه مادر بر سرش نبوده‌است!

ادراک

زینب مواصلی، د کترای جامعه‌شناسی دانشگاه تهران

تأثیر منفی رسانه‌های اجتماعی بر روابط زوجین

روابط سالم بدون شک یکی از زیباترین جنبه‌های زندگی ماست. با این حال، هنگامی که یک رابطه دچار اختلال می‌شود، می‌تواند تأثیر عمیقی بر سلامت روانی ما داشته باشد. در عصر دیجیتال امروز، که بسیاری از روابط در رسانه‌های اجتماعی آغاز می‌شود و همه جنبه‌های زندگی ما به صورت آنلاین به اشتراک گذاشته می‌شود، این پلتفرم‌ها می‌توانند به طور قابل توجهی بر شکنندگی روابط ما تأثیر بگذارند. آنها به بخشی جدایی‌ناپذیر از روابط زوجین تبدیل شده‌اند، و نقاط عطف مهمی مانند پیشنهادات، یادآوری سالگره‌های مختلف و حتی بحث پیرامون جدایی را شامل می‌شوند. با گذراندن روزافزون زندگی ما به صورت آنلاین، رسانه‌های اجتماعی فرصت‌های متعددی را برای مقایسه ارائه می‌دهند. از جمله اینکه چگونه زوج‌های دیگر زندگی خود را به تصویر می‌کشند، چگونه شریک زندگی شما شوق و قدردانی خود را به صورت عمومی ابراز می‌کنند و موارد دیگر. این پویایی‌ها می‌توانند تا حد زیادی بر پیوندها و روابط ما تأثیر بگذارند و گاهی اوقات حتی منجر به زوال یا فروپاشی آنها می‌شوند.

آنکتشا کپوره‌ری در هوندستان تابعز برخی از اثرات شبکه‌های اجتماعی بر روابط زوجین را شرح می‌دهد.

۱. حسادت و ناامنی: پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی اغلب دریچه‌ای را به زندگی دیگران از جمله روابط آنها می‌گشایند. دیدن شریک زندگی خود در حال تعامل آنلاین با دیگران یا در حال جلب‌توجه دیگران می‌تواند باعث ایجاد احساس نگرانی و ناامنی شود.

۲. فقدان حریم خصوصی: رسانه‌های اجتماعی به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تجربیات شخصی با مخاطبان گسترده را تشویق می‌کنند. صمیمی‌را که باید بین خود نگه دارند، به اشتراک بگذارند. این فقدان حریم خصوصی می‌تواند منجر به نقض اعتماد و ایجاد ناراحتی شود.

۳. تفسیر نادرست از ارتباط: ارتباط آنلاین فاقد تفاوت‌های ظریف در تعامل فردی به چهره است و باعث می‌شود سوءفاهم‌ها راحت‌تر رخ دهد. لحن، نیت و احساسات را می‌توان از طریق مکالمات متنی به اشتباه تعبیر کرد که منجر به درگیری‌های غیرضروری یا جرحه‌دار کردن احساسات طرف مقابل می‌شود. جایگزینی چنین ارتباطاتی به جای روابط رو در رو میان زوجین، تبعات منفی زیادی به همراه دارد.

۴. اعتیاد به رسانه‌های اجتماعی: صرف زمان زیاد در رسانه‌های اجتماعی می‌تواند باعث شود افراد از روابط واقعی خود غافل شوند. اگر یکی از طرفین به طور مداوم در فعالیت‌های آنلاین خود غرق شود، می‌تواند منجر به بی‌توجهی، زمان‌گذاری کم و بی‌کیفیت و قطع ارتباط مناسب با همسر خود شده و نهایتاً به جدایی منجر شود.

۵. خیانت: پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی می‌توانند فرصت‌هایی را برای افراد فراهم کنند تا درگیر روابط یا حتی خیانت عاطفی یا فیزیکی شوند. سهولت ارتباط با دیگران و ناشناس بودن تعاملات آنلاین می‌تواند برای برخی افراد وسوسه‌انگیز باشد که به دنبال جلب‌توجه یا ایجاد ارتباطات نامناسب خارج از روابط خود باشند. این مسئله به دلیل آنکه در شبکه‌های اجتماعی رو به گسترش است، نگرانی ذهنی را در همسران ایجاد می‌کند که طرف مقابل آنها در شبکه‌های اجتماعی دارای روابط گسترده است.

۶. مقایسه و ناراضی‌ت: رسانه‌های اجتماعی اغلب نسخه‌ای از زندگی مردم را ارائه می‌دهند که نکات برجسته و مثبت را به نمایش می‌گذارند. قرار گرفتن مداوم در معرض چنین محتوایی می‌تواند انتظارات غیرواقعی را در یک رابطه ایجاد کند و منجر به احساس ناراضی‌ت و ناامیدی شود. این مسئله هم در مقایسه زندگی خود با دیگران و هم در مقایسه همسر خود با دیگران به وقوع می‌پیوندد. در حال حاضر به دلیل افزایش نمایش زندگی سلبریتی‌ها و اینفلوئنسرها در شبکه‌های اجتماعی، بسیاری از کلبران معمولی به انواع مقایسه و در نتیجه ناراضی‌ت از زندگی مواجه هستند.

برای کاهش اثرات منفی باقی‌مانده رسانه‌های اجتماعی بر روابط، کنترل حجم ارتباطات، اعتماد و تقویت مرزهای سالم ضروری است. برای زوج‌ها مهم است که دستورالعمل‌هایی را در مورد استفاده از رسانه‌های اجتماعی ایجاد کنند، نگرانی‌های خود را مورد بحث قرار دهند و فعالانه ارتباط واقعی خود را بر حضور آنلاین در اولویت قرار دهند. زمان‌گذاری با کیفیت و منظم، احترام، اعتماد، قدردانی از شریک زندگی، ارتباط مؤثر و حمایت متقابل می‌تواند به زوج‌ها کمک کند تا چالش‌هایی را که رسانه‌های اجتماعی ممکن است برای رابطه‌شان ایجاد کند، حل کنند.

خبر کوتاه

■ رئیس شورای اسلامی شهر تهران گفت: شهرداری تهران به هیچ عنوان برای ساخت خانه‌های ۲۵ متری پروانه صادر نخواهد کرد.

■ رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور گفت: برای اولین بار در بودجه سال ۱۴۰۲، مبلغ ۱۸ هزار میلیارد تومان در اختیار شهرداری‌های کشور قرار گرفته تا در کنار موضوع حمل و نقل درون شهری و توسعه ناوگان شان، برای ایاب و ذهاب «ایرانگ» دانش آموزان استثنایی از این منبع استفاده کنند که با رایزنی‌های صورت گرفته با استانداری‌ها و شهرداری‌های سطح کشور، امیدواریم از این محل، برای ایاب و ذهاب این دانش آموزان اتفاقات خوبی رقم بخورد.

■ مدیر امور اربعین ستاد پاسازوی عتبات عالیات با اشاره به موکب‌های ایرانی در نقاط مختلف عراق گفت: استقبال ۱۲۷۷ موکب در کربلا، ۲۰۴ موکب در نجف، ۵۶ موکب در کاظمین، ۳۳ موکب در سامرا، ۲۷۳ موکب در مسیر نجف تا کربلا و ۱۲ موکب در سایر نقاط عراق مستقر بودند.

اگر از جلوی بیمارستان‌های مخصوصاً بزرگ تهران رد

شوید، معمولا افراد یا حتی خانواده‌هایی را می‌بینید که نزدیک بیمارستان در ماشین یا جادر نشسته و به

در آن چشم دوخته‌اند تا خبری از بیمار شان شود.

بعضی از مواقع نیز اخباری می‌رسد که بیمارستان‌ها

با برخی از این همراهان نیز خورد و آنها را از بیمارستان تهران یا حتی جلوی آن بیرون کرده‌اند. در این میان برخی از همراه‌سراها نیز در نزدیکی بیمارستان‌های مهم تهران وجود دارد که البته ناکافی بودن آنها مشهود است. این بار به منظور بررسی وضعیت رسیدگی به مشکلات همراهان بیمار به سراغ احمد احمدی صدر،

مدیر عامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران رفته‌ایم و در گفت

وگویی وی با «جوان» این مسئله را بررسی کرده‌ایم.

■ ■ ■

مسئولیت همراهان بیمار در شهر تهران با چه کسی است؟

مدیریت بیماران و همراهان آنها به عهده وزارت بهداشت و نه به عهده هیچ سازمان یا نهاد دیگری است، ولی وقتی که در کشور یک نهادی وظیفه خود را به درستی انجام نمی‌دهد، نهادهای خدماتی دیگر تکلیف ناخواسته پیدا می‌کنند و موظف می‌شوند. مادر شهرداری تهران نسبت به همراهان بیمار هیچ مسئولیتی براساس قانون ندارد، اما امروز که لطف مکرر به ترک تکلیف بعضی از نهادها شامل حال ما شده با یاد یاسخو باشیم که چرا یک همراهی در گوشه خیابان هست. شما امروز باید مثلاً از وزارت بهداشت بپرسید که چرا افراد با زخم باز و عفونی را در زمان نمی‌کنید و در خیابان‌ها راه هستند و چرا شهرداری باید معاند متجاهر، زخم باز عفونی، لبدزی، هپاتیتی و دیگر مسئله و مشکل داران را از خیابان‌ها جمع کند، چرا همراهان بیمار در خیابان‌ها هستند و کسی به آنها توجه نمی‌کند. وزارت بهداشت موظف است مکان‌هایی را برای جمع‌آوری آنها ایجاد کند، کما اینکه در دنیا نیز اینگونه است، مگر همراهان بیمار فقط در ایران وجود دارد، در دنیا این افراد پشتیبانی می‌شوند و بالاخره یک دستگاهی متولی است که شرایط آنها را دنبال کند. حالا شهرداری آمده با این نگاه که باید به همه عزیزی که به تهران می‌آیند، کمک و خدمت‌رسانی کنیم، خواسته بخشی از این بار را بردارد. در همین راستا بیش از هفت همراه‌سرا در تهران راه‌اندازی شده‌است، دو همراه‌سرای آخری که راه‌اندازی کردیم نیز با کمک مجموعه‌های مختلف، خیرین و عزیزیانی بوده‌است.

چقدر از این همراه‌سراها خیر ساز است؟

خیرین مشارکت می‌کنند ما برای این موضوع ملک